

Rahoituspäätös AKKE ÄRM-hakemuksesta Aurinkomaatalous osana kestävää maataloutta ja energiamurrosta (Diaari AKKEÄRM2025_010)

Maakuntahallitus 16.06.2025
67/05.01/2025

Valmistelija

Jari Lantta
puh. +358 40 524 0540
jari.lantta@ekarjala.fi

Selostus

Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT hakee Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman ÄRM-rahoitusta hankkeelle: Aurinkomaatalous osana kestävä maataloutta ja energiamurrosta

Hakemus on tullut vireille 31.3.2025
Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 153 450 euroa
Haettavan avustuksen määrä on 122 760 euroa
Hankkeen kustannusmalli on Flat rate 40%

Hankkeen tavoite

Hankkeen keskeinen tavoite on muodostaa realistinen, tutkittuun tietoon perustuva ymmärrys aurinkomaatalouden mahdollisuuksista ja haasteista Etelä-Karjalassa, jota voidaan käyttää alueen strategisessa suunnittelussa ja hankekehityksen edistämiseksi. Hankkeen tulosten avulla pyritään uusiutuvan energiantuotannon investointien edistämiseen ja maatalouden kannattavuuden tukemiseen Etelä-Karjalan alueella. Hankkeen tavoitteet on jaettu seuraaviin osatavoitteisiin.

Tavoite 1. Uusiutuvan energian tuotannon ja vihreän siirtymän edistäminen aurinkomaatalouden avulla. Tutkimushankkeessa selvitetään aurinkomaataloushankkeiden toteutusmahdollisuuksia ja tuotantopotentiaalia sekä edistetään investointien toteutumista laatimalla tarvittavia selvityksiä ja suosituksia. Hankkeessa tutkitaan, minkälaisia teknologisia ratkaisuja aurinkomaataloudessa voidaan hyödyntää Etelä-Karjalan olosuhteissa.

Tavoite 2. Maaseudun kannattavuuden parantaminen ja Etelä-Karjalan alueen elinvoiman lisääminen. Hankkeessa edistettävä aurinkomaataloustoteutus suunnitellaan siten, että aurinkosähköntuotanto tukee ja monipuolistaa maatalousyrittäjien perinteistä elinkeinoa vaarantamatta ruuan- ja rehuntuotantoa.

Tavoite 3. Yhteistyöverkoston kehitys uusiutuvan sähköntuotannon kehittämiseksi aurinkomaataloudella. Hankkeessa vahvistetaan alueellista yhteistyötä yritysten, kuntien sekä alueella toimivien ja tutkimusorganisaatioiden välillä. Hankkeessa tehtävä työ ja tulokset välitetään alueellisten toimijoiden lisäksi, myös kansallisille ja kansainvälisille toimijoille, jotta Etelä-Karjalan alueen houkuttelevuus vihreän siirtymän merkittäväksi investointikohdealueeksi lisääntyy.

Aurinkomaatalouden tarkoituksena on lisätä maatalousalueille rinnakkainen käyttötarkoitus, joka häiritsee mahdollisimman vähän alueen alkuperäistä käyttöä ja parhaimmillaan jopa edistää sitä.

Aurinkosähköntuotannon ja maatalouden yhdistäminen suuressa mittakaavassa on kuitenkin verrattain uusi innovaatio, joten siihen liittyvään tekniseen toteutukseen, regulaatioon ja asenteisiin ei ole aikaisemmin tehty kattavaa tutkimusta Suomessa.

Hankkeen kesto

1.9.2025-31.5.2027

Rahoitus

Kansallinen kehittämisrahoitus äkillisen rakennemuutostilanteen hoitoon (ÄRM).

Kustannusarvio

	Yhteensä €
Palkkakustannukset	109 608
Flat rate 40%	43 842
Kustannusarvio yhteensä	153 450

Rahoitussuunnitelma

	€	Osuus %
Haettava avustus	122 760	80
Omarahoitus	30 690	20
Muu rahoitus		
Yhteensä	153 450	100

Rahoitushaku ja hakemuskäsittely

1.2.2025 avatussa kansallisen kehittämisrahoituksen haussa äkillisen rakennemuutostilanteen hoitoon AKKE-rahoitusta on haettavissa hankkeille, jotka

1. edistävät maakuntaohjelman toimeenpanoa,
2. edistävät Etelä-Karjalan elinvoimaa sekä elinkeinoelämän ja kehittämistoimijoiden toimintaedellytyksiä.
3. kehittävät koulutusratkaisuja erityisesti Imatran seutukunnan tarpeet huomioiden ja / tai,
4. vahvistavat tulevaisuuden teknologioiden osaamista ja käyttöönottoa Etelä-Karjalan yrityksissä.

Haku on määräaikainen ja jatkuu 30.9.2025 saakka.

Haun valintajaksot ovat 1.2-31.3.2025 ja 1.4-30.9.2025.

Hakemus on arvioitu Etelä-Karjalan liiton arviointipalaverissa 28.4.2025.

Valmistelijan (Jari Lantta) arvio hankkeesta

Hakemus on samansisältöisenä osallistunut EAKR-haku 3.2-7.3.2025 hakuun, mutta ei menestynyt riittävästi tullakseen rahoitetuksi.

Hakemuksessa on melko selkeä tarvekuvaus ja rajattu kokonaisuus. Sopisi tavoitteiltaan ja toimenpiteiltä soveltuisi myös JTF ja maaseuturahoitukseen, joiltakin osin osuu tähänkin erityistavoitteeseen ja valintaperusteisiin (varsinkin tutkimukseen liittyviin). Tutkimus ja selvityshanke, jonka tuloksina esitetään mm. suosituksia aurinkomaatalouden edistämiseksi, selvitetään potentiaalia ja arviointeja soveltuvista pinta-aloista, tarkastellaan liitettävyysskapasiteettia yms. Indikaattoritavoitteet hieman epärealistiset, koska yrityksiin kohdistuvia toimia ovat ainoastaan kyselytutkimus.

Hanke olisi menestynyt varmaankin valintaperusteita arvioitaessa paremmin, jos toimenpiteet olisivat sisältäneet suoria yritysten kehittämistoimia yms. nyt vain tutkitaan ja selvitetään ja maatalousyrittäjät hyödyntävät, jos kokevat tarpeelliseksi. Miten aurinkosähkö tuotanto soveltuu kasvinviljelyyn, karjan laidunalueelle ja muuhun maatalouskäytössä olevaan alueeseen, siihen sisältyy ratkaisua vaativia selvitystarvetta sekä yhteensovittamisen ratkaisujen hakemista.

Hanke ei saavuttanut laadullisessa arvioinnissa riittäviä pisteitä tullakseen rahoitetuksi. Näiden seikkojen perusteella hankkeen ei arvioitu vastaavan riittävällä tavalla ÄRM-rahoitushaun painopisteisiin, eikä hanketta näistä syistä esitetä rahoitettavaksi.

Hankkeeseen on haettu rahoitusta Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen maaseuturahoituksesta ja on etenemässä rahoitettavien hankkeiden ryhmään.

Päätöksen perusteet

Laki 756/2021 alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta
Valtioneuvoston asetus 797/2021 alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta
Laki 757/2021 alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta
Valtioneuvoston asetus 867/2021 alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta
Valtioneuvoston asetus 866/2021 Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista rahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta
Valtionavustuslaki 688/2001

Ehdotus

Maakuntahallitus hyväksyy esityksen hankehakemuksen hylkäämisestä edellä esitetyin perusteluin, eikä myönnä hankkeelle kansallista kehittämisrahoitusta äkillisen rakennemuutostilanteen hoitoon (ÄRM-rahoitus).

Päätös

